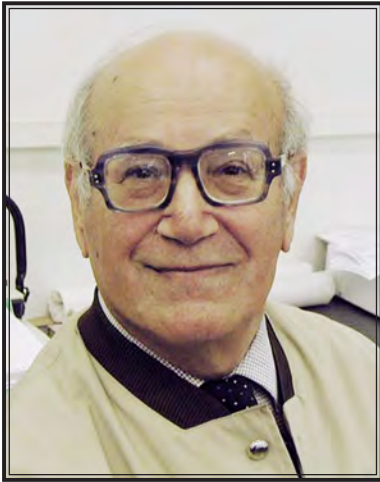

ВОЛОДИМИР АНІКІН

(06.08.1924–25.09.2018)

Не стало одного з корифеїв фольклористики Володимира Прокоповича Анікіна, завідувача кафедри російської усної народної творчості Московського державного університету ім. М. Ломоносова.

За його спогадами як учасника Другої світової війни, вижити йому допоміг вишитий рушник, подарований українською жінкою на Слобожанщині, яку він зустрів під час визволення української землі. Він згадував її напутні слова, що рушником має обгорнутися, і тоді жодна куля в

нього не влучить. Він був переконаний, що рушник став для нього своєрідним оберегом під час тяжких військових випробувань. Після закінчення Другої світової війни В. Анікін 1945 року вступив на філологічний факультет Московського університету, де починаючи з 1953-го розпочав свою трудову діяльність як викладач, згодом як доцент, з 1973-го – як професор; у 1978 році очолив кафедру російської усної народної творчості. Він – автор понад 400 праць з історії та теорії фольклору, зокрема 20 монографій, серед яких: «Русская народная сказка» (1959), «Теория фольклорной традиции и ее значение для исторического изучения былин» (1973), «Теория фольклора: Курс лекций» (2004), а також навчальних посібників.

Кафедра, яку протягом багатьох років очолював науковець, продовжувала традиції відомого фольклориста-слависта Ми-

коли Кравцова, котрий був її засновником. В. Анікін у всі роки підтримував та розвивав кращі традиції кафедри з вивчення слов'янських культур. До 100-річчя від дня народження Миколи Кравцова Володимир Анікін здійснив нове видання його підручника «Слов'янський фольклор», організував міжнародну наукову конференцію, у якій взяли участь і українські дослідники (Л. Вахніна), опублікував збірник, до якого ввійшли як матеріали конференції, так і спогади вчених різних країн про М. Кравцова (серед них опубліковано есе українських фольклористів В. Юзвенко, Н. Шумади, М. Гуця, Л. Вахніної).

В. Анікін у своїх численних наукових працях системно висвітлював актуальні методологічні проблеми фольклористики як окремої науки. У своїх навчальних посібниках він аналізував усну поетичну традицію в динаміці, враховуючи її живе побутування. Важливим критерієм для нього залишався порівняльний аналіз різних жанрів фольклору, що його дослідник застосовував для визначення національної своєрідності народної культури у своїх працях, використовуючи також українські, білоруські та болгарські матеріали.

Співробітники кафедри, очолюваної В. Анікіним, протягом тривалого часу підтримували зв'язки із фольклористами багатьох слов'янських країн (Білорусі, Болгарії, Сербії, України), брали участь у міжнародних з'їздах славистів.

Важливою сферою своєї наукової та викладацької діяльності В. Анікін завжди вважав польові дослідження, до яких було залучено і студентів, а також популяризацію фольклору в усіх сферах суспільного життя. Він був людиною, яка завжди відстоювала в науці власні переконання та методи, залишаючись завжди вірним традиційним підходам до вивчення народної творчості.

Його неоцінений багаторічний досвід продовжують його учні та послідовники.

Вічна пам'ять!